

Praha dne 22. ledna 2021
Č. j.: MZP/2021/710/379
Vyřizuje: Ing. Hejhal
Tel.: 267 122 730
E-mail: Jan.Hejhal@mzp.cz

Rozdělovník

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

Identifikační údaje:

Název: „Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko v období 2021+“

Charakter koncepce:

Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko v období 2021+ (dále také jen „Program“) je strategickým plánovacím dokumentem pro financování projektů přeshraniční spolupráce České a Polské republiky. Řídícím orgánem, zodpovědným za přípravu Programu, je Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Program bude uskutečňován prostřednictvím projektů, jejichž nezbytnou podmínkou pro realizaci je jejich přeshraniční rozměr. Ten je dán zejména tím, že projekty jsou realizovány společně po obou stranách hranice, za účasti partnerů z obou zemí a tato spolupráce musí mít pozitivní dopad na území na obou stranách hranice. Program přeshraniční spolupráce je zaměřen na širší spektrum aktivit. Jde jak o financování „měkkých“ projektů, zaměřených na spolupráci institucí a občanů, tak i infrastrukturních projektů, zaměřených například na komunikační dostupnost území. Intervence Programu vycházejí z vybraných cílů nové kohezní politiky (dále jen „CP“) Evropské unie (dále jen „EU“) pro období 2021 – 2027. Relevantní specifické cíle (dále jen „SC“) stanovující rámec pro Program jsou následující:

- CP 1 – Inteligentnější Evropa
 - SC iii) posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků
- CP 2 – Zelenější Evropa

- SC iv) podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám
- SC vii) posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění
- CP 3 – Propojenější Evropa
 - SC iii) rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility
- CP 4 – Sociálněji Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv (ERDF)
 - SC v) posílení úlohy kultury a cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích
- Interreg – Lepší správa Interreg
 - ai) posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy, zejména těch, které jsou pověřeny správou konkrétního území, jakož i zúčastněných stran
 - aii) zvýšení účinnosti veřejné správy podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a orgány, zejména s cílem vyřešit právní a jiné překážky v příhraničních regionech
 - aiii) budování vzájemné důvěry, zejména podporou akcí mezi lidmi

Program je zpracován v jedné variantě a je připravován pro návrhové období od roku 2021 do roku 2027. Program bude projednán a schválen Vládou ČR a následně předložen ke schválení Evropské komisi.

Umístění: Česká republika – Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj

Polská republika – část Dolnoslezského vojvodství (podregiony Jelinogórski a Walbrzyski a okres Strzeliński), Opolské vojvodství, část Slezského vojvodství (podregiony Rybnicki a Bielski a okres Psczyński)

Předkladatel: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Průběh zjišťovacího řízení

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 5. listopadu 2020 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možné do něj nahlížet (dále též „informace“), na úřední desce posledního dotčeného kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (<https://mzp.cz/sea>) pod kódem koncepce MZP276K, a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách. Informace o oznámení koncepce byla zaslána také dotčeným orgánům. Program podléhá mezistátnímu posuzování dle § 14a

zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“). Průběh posuzování byl upraven o další fakultativní kroky, které byly dohodnuty se zástupci Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva fondů a regionální politiky Polské republiky, Ministerstva životního prostředí ČR a Generálního direktorátu ochrany životního prostředí Polské republiky, a proto bylo oznámení koncepce zasláno k vyjádření také Polské republice. Tomuto postupu byly také přizpůsobeny lhůty pro vydání závěru zjišťovacího řízení.

Souhrnné vypořádání připomínek:

Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, oddělení SEA (dále také „MŽP“), obdrželo v zákonné lhůtě vyjádření celkem od 11 subjektů. Po zákonné lhůtě byla zaslána 2 vyjádření (vyjádření Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Odboru životního prostředí a zemědělství). Tato vyjádření neobsahovala žádnou novou skutečnost, která by mohla mít vliv na výsledek zjišťovacího řízení. K vyjádření zaslaným po lhůtě se podle § 10c odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí nepřihlíží. Ostatní vyjádření týkající se obsahu a rozsahu vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení SEA“) byla využita jako podklad pro vydání tohoto závěru zjišťovacího řízení. Kopie všech obdržených vyjádření budou předány předkladateli koncepce k vypořádání. MŽP dále obdrželo vyjádření Polské republiky obsahující stanoviska Generálního ředitele ochrany životního prostředí a Hlavního hygienického inspektora, která byla rovněž předána předkladateli koncepce k vypořádání.

Závěr:

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených provedlo MŽP s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí zjišťovací řízení ve smyslu ustanovení § 10d výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

„Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko v období 2021+“ je koncepcí naplňující dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a proto bude předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

Předmětná koncepce navrhuje intervence, jejichž účelem je vytvořit podmínky pro naplňování Nové politiky soudržnosti EU v přeshraniční spolupráci, v tomto případě v příhraniční oblasti České republiky a Polska, nikoliv rozhodovat o realizaci konkrétních investic. Nicméně i přesto mohou být s naplňováním koncepce, především z pohledu ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (dále jen „EVL nebo PO“) a dalších hodnotných částí krajiny, spojena určitá rizika související např. s navrhovanými investicemi do modernizace a rekonstrukce železniční a silniční infrastruktury. Ty v závislosti na jejich umístění a technickém provedení mohou

znamenat významný zásah do přírodního prostředí, zábor přírodních biotopů, negativní ovlivnění zvláště chráněných druhů rostlin i živočichů, negativní zásahy do zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“) a jejich předmětů ochrany, významné omezení ekologické funkce vodních toků, negativní ovlivnění migračních koridorů atd. Z tohoto hlediska může koncepce trvale či nevratně ovlivnit životní prostředí v dotčeném území.

U podporovaných aktivit nejsou známy konkrétní územní průměty, nicméně lze předpokládat budoucí požadavky na přírodní zdroje souvisejících s jejich realizací, mimo jiné v podobě následujících vstupů:

- zábory půdy (lze předpokládat jak zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“), tak pozemků určených k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“);
- voda (jak z hlediska technologického, tak i hygienických požadavků);
- energetické zdroje (elektřina, pohonné hmoty);
- surovinové zdroje (veškeré stavební materiály).

Z hlediska rozsahu vlivů se může jednat o vlivy trvalé a nevratné.

Lze konstatovat, že míra, v jaké koncepcí stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí je v rámci jednotlivých specifických cílů rozdílná. Program je zaměřen na širší spektrum aktivit. Jde jak o financování projektů zaměřených na spolupráci institucí a občanů, tak i infrastrukturních projektů, zaměřených například na komunikační dostupnost území. Vzhledem k objemu finančních prostředků se však jedná o infrastrukturní projekty spíše místního, respektive regionálního významu.

Vzhledem k účelu a charakteru koncepce lze očekávat vazby s řadou regionálních a místních dokumentů obou zemí (např. strategií rozvoje dotčených krajů České republiky – Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Strategie rozvoje Opolského vojvodství a dotčených částí Dolnoslezského vojvodství – podregiony Jelinogórski a Walbrzyski a okres Strzeliński a částí Slezského vojvodství – podregiony Rybnicki a Bielski a okres Psczyński), dále národních dokumentů obou zemí (např. Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Národní strategie regionálního rozvoje 2030 (PR), Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, Státní ekologická politika 2030 (PR)) a dále také dokumentů na mezinárodní úrovni (např. Politika soudržnosti EU po roce 2020 (dosud neschválena), Zelená dohoda pro Evropu (European Green Deal), Adaptační strategie EU na změnu klimatu, EU strategie pro Dunajský region, EU strategie pro region Baltského moře).

Vzhledem k zaměření koncepce mj. také na modernizaci a rekonstrukci železničních a silničních komunikací a mostů může docházet kromě konfliktů se zájmy ochrany přírody a krajiny jako jsou např. střety s předměty ochrany ZCHÚ, střety s přírodně cennými lokalitami (významné krajinné prvky, územní systém ekologické stability) také k fragmentaci území a k potenciálním rizikům spojených s podmínkami ochrany vodních toků.

Vzhledem k intervencím, které Program podporuje, se jedná o koncepci, u níž některé příslušné orgány ochrany přírody svými stanovisky dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) nevyloučily významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že koncepce může mít významný vliv na životní prostředí, a proto je nezbytné provést její posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví odpovídající charakteru a míře obecnosti koncepce. Toto posouzení, resp. vyhodnocení SEA požadujeme zpracovat nejen v rámci základních zákonných požadavků daných zejména ustanovením § 2, § 10b a přílohou č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, ale také se zaměřením na níže uvedené aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení, zejména:

1. Vyhodnotit, zda je Program včetně v ní navržených priorit, cílů a aktivit v souladu se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny na úrovni EU a na národní úrovni ČR a Polska (na úrovni ČR je to např. Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025, Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025 a republikové priority v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovené Politikou územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizací č. 1, 2, 3 a 5).
2. Vyhodnotit soulad Programu se schválenými celostátními koncepčními dokumenty v oblasti adaptace na změnu klimatu a ochrany ovzduší v České a Polské republice a rovněž na úrovni EU (na úrovni ČR např. se Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu, Koncepcí na ochranu před následky sucha pro území České republiky, Politikou ochrany klimatu v ČR).
3. Vyhodnotit soulad koncepce s cíli strategických dokumentů v oblasti ochrany ovzduší EU a obou států (na úrovni ČR tj. Aktualizací Národního programu snižování emisí ČR a programů zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace).
4. Vyhodnotit, zda Program zohledňuje cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století, Strategického rámce rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 a cíle a opatření obdobných koncepcí zpracovaných pro území Polska.
5. Vyhodnotit soulad koncepce se strategickými dokumenty a programy v oblasti udržitelného rozvoje a v oblasti odpadů, např. Strategický rámec Česká republika 2030, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Evropa 2020, Agenda 2030, Plán odpadového hospodářství

- ČR 2015 – 2024. Vyhodnotit soulad koncepce s obdobnými koncepcemi zpracovanými pro území Polska.
6. Vyhodnotit vliv koncepce ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, zejména vlivy na krajinné prvky, územní systém ekologické stability, krajinný ráz či fragmentaci krajiny a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů.
 7. Vyhodnotit vliv Programu na ZCHÚ včetně lokalit soustavy Natura 2000, resp. zda realizací Programu nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ a soustavy Natura 2000 a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto potenciálních negativních vlivů. Významné investice přednostně lokalizovat mimo veškerá ZCHÚ a území lokalit soustavy Natura 2000.
 8. Posouzení zaměřit zejména na vyhodnocení vlivů CP 3 Propojenější Evropa (který zahrnuje rozvoj mobility, kde hrozí přímý zásah do „naturového“ území včetně možné fragmentace krajiny, zhoršení migrační prostupnosti území a zvýšení intenzity dopravy) a CP 4 Sociálnější Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv (který zahrnuje rozvoj cestovního ruchu a může vytvářet riziko nárůstu počtu turistů a s tím spojených negativních zásahů do předmětů ochrany EVL Horní Ploučnice (CZ0513506), EVL Ralsko (CZ0510028), EVL Zaorlicko (CZ0523267), EVL Králický Sněžník (CZ0530146), EVL a PO Krkonoše (CZ0524044/CZ0521009) a PO Broumovsko (CZ0521014)). Dále vyhodnotit aktivity těchto cílů a jejich možné dopady na životní prostředí a stanovit takové podmínky Programu, které budou eliminovat přípravu a realizaci projektů s negativním dopadem na přírodní prostředí.
 9. Vyhodnotit vliv Programu na ZPF, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, především ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborům nejkvalitnější půdy v I. a II. třídě ochrany, případně navrhnout opatření vůči těmto negativním vlivům.
 10. Vyhodnotit vliv Programu na PUPFL, a to nejen z pohledu záboru PUPFL, ale i z pohledu dalšího možného negativního dopadu realizace cílů koncepce na lesní porosty a jednotlivé složky lesního prostředí a navrhnout opatření, která by možné negativní vlivy koncepce na les vhodnými způsoby umožnila eliminovat.
 11. Vyhodnotit vliv Programu na povrchové a podzemní vody, vodní režim v krajině, citlivé a zranitelné oblasti, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a ochranná pásma vodních zdrojů a navrhnout opatření k minimalizaci případných negativních vlivů. Vyhodnotit vliv Programu ve vztahu k ochraně a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů. Vyhodnotit soulad koncepce s tzv. Rámcovou směrnicí o vodách.

12. Vyhodnotit vliv koncepce na suchozemské i vodní ekosystémy, biotopy a krajinu, dále na zábor přírodních biotopů, vytváření migračních bariér, synantropizaci okolí staveb.
13. Vyhodnotit vlivy navržených cílů a opatření Programu na klima.
14. Ve vyhodnocení SEA zohlednit strukturu, rozsah a význam architektonického dědictví ČR a PR, a souvislosti s kulturními hodnotami daného prostředí, specifika územních celků v návaznosti na ochranu krajiny v souladu s implementací evropské Úmluvy o ochraně kulturního a přírodního dědictví a Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy. Vyhodnotit, zda případná konkrétní opatření či investiční záměry vyplývající z koncepce jsou navržena tak, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění všech památkově chráněných území ležících v České a Polské republice.
15. Vyhodnotit, jaký vliv má Program na památkovou hodnotu území chráněnou dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, na dochované kulturní dědictví (architektonické i archeologické) a na hodnoty kulturně-historické krajiny České a Polské republiky.
16. V případě, že by v návrhu koncepce byly uvedeny konkrétní investiční záměry, požadujeme vyhodnotit jejich možné vlivy přesahující hranice, dopad na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně synergických a kumulativních vlivů, a zda a jak je zohledněn ekologický potenciál a ekologické zatížení dotčeného území a přírodní hodnoty krajiny a doporučit takovou lokalitu v dotčeném území, která bude vhodná pro jejich možné budoucí umístění s ohledem na limity využití území.
17. Při vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví klást důraz na rizika a problémy související s hlukovou zátěží a znečišťováním ovzduší.
18. Při stanovení kritérií pro výběr projektů maximálně zohlednit ochranu přírody a krajiny a ochranu veřejného zdraví a přednostní využití brownfields.
19. Ve stejném rozsahu vyhodnotit koncepci na polském území.
20. Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví náležitě vypořádat s odkazem na konkrétní čísla stran a akceptovaná vyjádření zapracovat do návrhu koncepce a vyhodnocení SEA.

Jelikož některé příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nevyloučily významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, podléhá tato koncepce posouzení vlivu koncepce na předmět ochrany

a celistvost EVL nebo PO dle ustanovení § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „naturové posouzení“).

V naturovém posouzení požadujeme uvést jasný výrok, zda koncepce, popř. některé v ní blíže specifikované aktivity, budou mít negativní vliv na území EVL nebo PO. Dále je nutné při tomto hodnocení zohlednit zejména relevantní připomínky příslušných orgánů ochrany přírody.

S ohledem na ustanovení § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a existenci Informačního systému SEA stanovuje příslušný úřad počet vyhotovení návrhu koncepce, jejichž nedílnou součástí je vyhodnocení SEA zpracované posuzovatelem, a to 1 ks v tištěné podobě a 2 ks v elektronické podobě na CD.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence
podepsáno elektronicky

Obdrží

předkladatel, zpracovatel oznámení koncepce, dotčené orgány, dotčené územní samosprávné celky, dotčený stát

Přílohy (obdrží předkladatel)

1. Kopie vyjádření České inspekce životního prostředí
2. Kopie vyjádření Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
3. Kopie vyjádření Krajského úřadu Libereckého kraje
4. Kopie vyjádření Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
5. Kopie vyjádření Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
6. Kopie vyjádření Libereckého kraje
7. Kopie vyjádření Ministerstva kultury
8. Kopie vyjádření Správy Krkonošského národního parku
9. Kopie vyjádření odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP

10. Kopie vyjádření odboru odpadů MŽP

11. Kopie vyjádření odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny MŽP

Kopie vyjádření Polské republiky obsahující stanoviska Generálního ředitele ochrany životního prostředí a Hlavního hygienického inspektora